

PROPUNERI CA URMARE A CONSULTĂRILOR PUBLICE
ORGANIZATE DE MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE, ÎN ZIUA DE CINCI IULIE 2018, PE
MARGINEA PROIECTULUI PLANULUI DE ACȚIUNI
ANTICORUPȚIE ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI
ASIGURĂRII OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ
MEDICALĂ PENTRU ANII 2018-2020

Centrul pentru Politici
și Analize în Sănătate

 Tel: +373 22 22 63 43

 Fax: +373 22 22 63 87

 E-mail: office@pas.md

 mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 99/1

Chișinău, 2018

Aceste propuneri au fost elaborate în cadrul proiectului „Monitorul Sănătății pentru o bună guvernare în RM” implementat de Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) cu suportul financiar al Fundației Soros-Moldova/Programul Sănătate Publică. Informațiile expuse aparțin în exclusivitate autorului și nu sunt împărtășite neapărat de Fundația Soros-Moldova.

Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS)
Republica Moldova, MD-2012, mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 99/1
Tel: +373 22 22 63 43 Fax: Fax: +373 22 22 63 87, E-mail: office@pas.md

www.pas.md

Propuneri ca urmare a consultărilor publice organizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în ziua de cinci iulie 2018, pe marginea proiectului Planului de acțiuni anticorupție în sectorul ocrotirii sănătății și asigurărilor medicale pentru anii 2018-2020

Centrul Pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) reiterează că corupția la nivelele inferioare ale sistemului sănătății (în special, plățile neformale pentru serviciile medicale) reprezintă, mai mult, reacția prestatorului de servicii medicale pe de o parte și a pacientului, pe de altă parte, la ineficiența și necorespunderile sistemice ale sectorului sănătății. Focusarea preponderentă pe acțiuni de combatere a corupției la nivelele inferioare ale sistemului sănătății nu produce rezultatul scontat atât timp cât corupția de la nivelele superioare ale sistemului sănătății va continua să provoace distorsiuni financiare în procesul de procurare, alocare necorespunzătoare a resurselor bugetare limitate, identificare și aprobare de decizii dubioase de parteneriat public-privat, admitere de distorsiuni în procesul de stabilire a priorităților în sectorul sănătății etc, ceea ce "alimentează" corupția de la nivelele inferioare ale sistemului. Corupția "înfloarește" acolo, unde există un nivel înalt de autoritate și putere de decizie concentrată în mâinile unui grup restrâns de persoane, un nivel redus de responsabilitate, lipsă de supraveghere și lipsă de transparență în procesul decizional. Sperăm că Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Națională pentru Sănătate Publică și alte instituții și organizații de nivel înalt din sistemul sănătății au venit cu propuneri de îmbunătățire a Planului, care să elimine riscurile de corupție de la nivelele superioare ale sistemului sănătății.

În același timp, menționăm că în partea textuală a Planului nu este clar următorul text:
"4. La compartimentul ce vizează transparența formării prețurilor în domeniul farmaceutic, comunicăm că, mecanismul de formare a prețurilor la medicamente este stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 525 din 22 iunie 2010 "Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aprobare și înregistrare a prețurilor de producător la medicamente". Potrivit Regulamentului, transparența măsurilor de reglementare a formării prețurilor la medicamente este asigurată prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Totodată, în vederea transpunerii Planului de acțiuni pentru anul 2016 pentru soluționarea unor probleme identificate în domeniul medicamentului și activității farmaceutice, se impune necesitatea îmbunătățirii cadrului legal existent ce ține de înregistrarea în termen a prețurilor de producător, excluderea barierelor birocratice, precum și mecanismul de înregistrare a prețului de producător la medicamentele, atât pentru cele autohtone, cât și pentru medicamentele de import."

I. La partea textuală a Planului propunem următoarele:

"În domeniul farmaceutic nu sunt clare normele legale care să reglementeze relațiile dintre lucrătorii medicali și reprezentanți companiilor farmaceutice. De exemplu, nu sunt prevăzute reglementări de a primi mostre gratuite de produse farmaceutice sau

orice alte cadouri de la reprezentanții de marketing-ul farmaceutic, precum și obligația de raportare de către lucrătorii medicali a posibilelor conflicte de interese, inclusiv orice cadouri sau relații cu companiile farmaceutice și/sau reprezentanții acestora. De asemenea, nu există reglementări pentru producătorii/distribuitorii de produse farmaceutice de a raporta toate cadourile sau alte relații cu fiecare lucrător medical, care să fie publicate pe paginile-web oficiale a acestora.

Nu există un sistem transparent de monitorizare a costurilor de achiziție care să compare prețurile medicamentelor procurate de banii publici în cadrul sistemului de achiziții publice cu prețurile pentru aceleași Denumiri Comune Internaționale înregistrate de sursele internaționale de referință pentru achiziții (Ghidul internațional de prețuri al Management Sciences for Health, MSF etc.), precum și pentru realizarea contractelor de achiziții publice pentru medicamente și dispozitive medicale. Rezultatele tenderelor nu sunt sistematic publicate pe pagina oficială a autorității publice responsabile în format standard (denumire internațională, doză, forma farmaceutică, preț unitar, preț ambalaj cu și fără TVA, producător/tara, furnizor, condiții de livrare după incoterms etc.) pentru toate licitațiile indiferent de solicitant și sursa de finanțare. Sunt extrem de limitate informațiile publice pentru procedura de autorizare a medicamentelor. Lipsesc informații publice despre ședințele și deciziile Comisiei medicamentului (agenda și procesele verbale), nu sunt publicate declarațiile conflictelor de interese ale membrilor comisiei medicamentului. Nu sunt publicate listele experților antrenați în evaluarea dosarelor, CV-urile și declarațiile conflictelor de interese ale acestora. Nu sunt publicate rapoartele de evaluare a dosarelor pentru medicamentelor autorizate.

Totodată, este insuficientă informarea consumatorilor despre evoluția prețurilor la medicamente. De asemenea, nu există o informare exhaustivă a pacienților despre prețurile pentru medicamentele compensate și despre condițiile pentru a beneficia de medicamente compensate, în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală. Publicarea pe pagina-web oficială a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină doar a Listei de medicamente compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală – Anexa la Ordinul comun al MS și CNAM nu asigură transparență și nu face prietenoasă pacientului această informație.

II. La acțiuni în domeniul farmaceutic:

Se propune de inclus după sub-acțiunea 3.1.8:

”Revizuirea legislației pentru stabilirea reglementărilor pentru lucrătorii medicali și pentru companiile farmaceutice legate de promovarea medicamentelor”. *Indicatori* – Legislație revizuită. Rapoarte despre relații cu lucrători medicali publicate pe paginile-web oficiale a companiilor farmaceutice și paginile-web oficiale a IMS.

Se propune de inclus după sub-acțiunea 1.2.3 următoarele patru sub-acțiuni:

”Revizuirea cadrului normativ în contextul stabilirii obligației Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate de a monitoriza anual costurile pentru medicamentele

achiziționate din banii publici, în comparație cu prețurile înregistrate de sursele internaționale de referință pentru achiziții”. *Responsabil* - Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate. *Indicator* - Rapoarte anuale de monitorizare publicate pe pagina-web oficială a Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate și a MSMPS.

”Elaborarea și aprobarea prin act guvernamental a structurii Raportului de tender pentru achiziții publice centralizate în sănătate”. *Responsabil* – MSMPS, CAPCS. *Indicator* - Structura raportului de tender aprobat prin hotărâre de Guvern.

”Publicarea Rapoartelor de tender pentru achiziții publice centralizate în sănătate pe pagina-web oficială a Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate”. *Responsabil* – CAPCS. *Indicator* - Rapoarte de tender publicate pe pagina-web oficială a entității.

”Revizuirea legislației pentru îmbunătățirea transparenței procesului de autorizare a medicamentelor prin stabilirea următoarelor reglementări: i) publicarea agendei și minutele activității Comisiei medicamentului; ii) publicarea declarațiilor conflictelor de interese a membrilor Comisei medicamentului; iii) publicarea listei experților implicați în evaluarea dosarelor pentru medicamentele solicitate spre autorizare, a CV-urilor și declarațiilor conflictelor de interese a acestora; iv) publicarea rapoartelor de evaluare a dosarului pentru autorizarea medicamentelor”. *Indicatori* – Legislație revizuită. Agenda și minutele Comisiei Medicamentului publicate pe pagina-web oficială ale AMDM. Declarațiile conflictelor de interese, CV-urile membrilor comisiei medicamentului și a experților externi publicate pe pagina-web oficială a AMDM. Rapoartele de evaluare a dosarelor pentru autorizarea medicamentelor publicate pe pagina-web oficială a AMDM .

Se propune de inclus după sub-acțiunea 1.2.5:

”Elaborarea platformei online, prietenoase pacientului, în cadrul paginii-web oficiale a CNAM, pe care pacienții să poată verifica fiecare denumire comercială a Denumirii Comune Internaționale inclusă în lista medicamentelor compensate, inclusiv prețul medicamentului din catalogul național de prețuri de producător la medicamente, marja adaosului comercial, cota TVA, suma compensată etc”. *Indicator* – Platforma online funcțională.

Totodată, menționăm că la sub-acțiunea 1.2.6 ”Creșterea transparenței cu privire la gestionarea finanțelor și activitatea economică instituțională”, la ”Indicatorii de progres” nu a fost completat două puncte noi, prezentate anterior (scrisoarea Centrului PAS nr. Nr.203/2018 din 22 mai 2018), cu următorul conținut: ”3. Elaborarea și aprobarea structurii Raportului anual despre activitatea economico-financiară a instituției medico-sanitare cu autofinanțare, nonprofit și a instituției medico-sanitare finanțate de la bugetul de stat și/sau din mijloace speciale”, ”4. Publicarea anuală pe pagina-web oficială a instituției a Raportului anual despre activitatea economico-financiară a instituției”. La rubrica ”Instituții responsabile” de completat cu ”IMS”, iar la

rubrica "Sursa de verificare" de completat cu "Paginile-web oficiale a IMSP și IMS". La rubrica "Termen de realizare" de completat cu "Trimestrul I 2019"

De asemenea, pe tot parcursul Planului de acțiuni, după caz, urmează de inclus la rubrica "Instituții responsabile" și Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate (CAPCS)."